

Limity zásahů do ústavně zaručených práv a svobod v trestním řízení

Abstrakt

Předkládaná práce se zabývá pro trestní právo procesní elementární otázkou, a to limity zásahů do ústavně zaručených práv a svobod v trestním řízení. Právní úprava trestního řízení v České republice jakožto demokratickém právním státě musí při zachování nástrojů pro efektivní potírání kriminality obsahovat takové záruky spravedlivého trestního procesu, aby bylo v daném řízení dbáno plné ochrany práv a svobod osob, proti nimž se trestní řízení vede. S ohledem na stále se zvyšující standard ochrany základních práv a svobod a na druhé straně na zvyšující se sofistikovanost pachatelů trestné činnosti, která jde ruku v ruce s globalizací a enormním vývojem moderních technologií, je taková úloha pro zákonodárce nanejvýš obtížná, což překládaná práce podrobněji analyzuje.

V poslední době se s ohledem na vývoj judikatury českých soudů ukázaly mezery právní úpravy trestního řízení mimo jiné v oblasti dokazování a dále poté v dílčí související oblasti, a to v problematice odposlechu. Z tohoto důvodu práce pojednává v první z celkem v pěti kapitol nejprve o zakotvení práva na spravedlivý proces v právním řádu České republiky, kde jsou akcentovány mezinárodněprávní garance, ale i záruky na ústavněprávní a zákonné úrovni. Dále je v kapitole druhé navázáno pojednáním o zcela stěžejní problematice, kterou je dokazování v trestním řízení, jež se ukázalo jako významná fáze trestního procesu pro uplatnění záruk práva na spravedlivý proces. V další kapitole je vyzdvihnuta problematika odposlechu a jeho zakotvení v současné právní úpravě, kdy se s ohledem na neutěšený vývoj judikatury posledních let staly nedostatky právní úpravy odposlechu Achillovou patou českého trestního řízení, a to zejména s ohledem na právní jistotu a postavení osob, proti nimž je řízení vedeno.

Vzhledem k tomu, že výše uvedené problémy nebyly v minulosti zákonodárcem řešeny, ale dostalo se jim pouze *ad hoc* judikaturního překlenutí, dochází tak k neustálému cyklení problémů do nových dílčích oblastí, jako je odposlech komunikace advokáta a klienta, přípustnost soukromých nahrávek jakožto důkazu v trestním řízení, možnosti užití nahrávky z jiné trestní věci a dalších. Takové vybrané problémy právní úpravy jsou v širších souvislostech popsány v kapitole čtvrté práce. Nedostatky právní úpravy nemají být s ohledem na ústavně zaručená práva a svobody řešeny dočasně, ale zákonodárce by měl přistoupit k přijetí komplexní právní úpravy, která bude schopna v čase reagovat na nové instituty právního života, ale zároveň bude dostatečně šetrná k zaručeným právům a svobodám daných osob. Pátá kapitola pojednává právě o návrhu řešení současné situace *de lege ferenda*.

Klíčová slova:

spravedlivý proces, trestní řízení, použitelnost důkazů, odposlech